Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIII. No. 163. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, AUGUST 27, 1996. CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 27-го СЕРПНЯ 1996 р. Ч. 163. РІК CIII.

Б. Клінтон привітав Л. Кучму

Київ (УНІАР). — Тут у вівторок, 20-го серпня, амбасадор ЗСА Вілліям Міллер вручив Президентові України Леонідові Кучмі особисте послання Президента ЗСА Билла Клінтона.

У листі сказано, що Адміністрація ЗСА підтримує ринкові реформи в Україні як на двостороньому рівні, так і в міжнародних фінансових організаціях.

Амбасадор також вручив Л. Кучмі привітання від Б. Клінтона з п'ятиріччям незалежности України. Президент ЗСА пише, що 1996 рік приніс Україні значні успіхи у зміцненні її суверенітету і ствердженні як стабілізуючого фактора єдиної Европи.

Привітання Л. Кучмі з нагоди п'ятої річниці незалежности України надіслали Світовий Конґрес Українців, Канадське Товариство приятелів України, Ліга Українців Канади, Українське Національне Об'єднання Канади, Центральний комітет Об'єднання Демократичної Української Молоді Канади, Українська Православна Церква Канади, Канадсько-Українська Еміґраційна Служба та Об'єднання Лемків Канади.

ПОСЛАННЯ ПРЕЗИДЕНТА ЗСА З НАГОДИ ДНЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ УКРАЇНИ

Щиро вітаю всіх, хто святкує 5-ту річницю української незалежности. Я радий приєднатися до українських американців нашої країни у відзначенні цього особливого дня.

За п'ять років незалежности Україна проявила себе як провідна держава в боротьбі за мир і демократію. Українсько-американська громада може гордитися тією моральною підтримкою і фінансовою допомогою, яку вона надавала своїм друзям і родичам в Україні в цей безпрецедентний і нелегкий перехідний період.

Минулий рік особливо ознаменувався надзвичайними досягненнями, які сприяли суверенітетові і добробутові України, зробивши її одночасно стабілізуючою силою в неподільній Европі, що розвивається. Рішення України завершити вивезення зі своєї території ядерної зброї оцінено міжнародною спільнотою як історичний крок; український народ також може гордитися своєю новою Конституцією, яка визначає засадами політичної системи демократичні принципи і права людини.

Ці досягнення завоювали повагу в З'єднаних Стейтів та інших країн по всьому світі. Ми і надалі будемо підтримувати Україну в її принципових і далекоглядних реформах і працюватимемо з нею та нашими европейськими партнерами заради інтеґрації України в европейську сім'ю.

Всього найкращого в цей чудовий День української незалежности.

Билл Клінтон,
Білий Дім, 21-го серпня 1996 року.

КОНҐРЕС ЗСА ВІДЗНАЧИВ П'ЯТИРІЧЧЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ УКРАЇНИ

Вашінґтон. — Тут у середу, 21-го серпня, у Конґресі ЗСА відбулося слухання, присвячене п'ятій річниці незалежности України.

Доповідь представив член Комісії закордонних справ Палати репрезентантів Роберт Торрічеллі. За його словами, Україна є однією з небагатьох держав Східньої Европи, де вже можна сказати про утвердження демократії. Вона досягла великого проґресу у боротьбі за побудову вільного і демократичного суспільства. "Як засвідчують повідомлення Організації безпеки і співробітництва в Европі (ОБСЕ) та інших організацій, Україна має найкращі показники серед усіх колишніх совєтських республік щодо забезпечення прав людини".

Р.Торрічеллі поінформував американських законодавців про нову Конституцію України, яка "базується на принципах свободи, рівноправ'я і вільного підприємництва" і закликав американських підприємців сприяти просуванню свободи в Україні і забезпеченню здорового майбутнього українських дітей. Це, за його словами, зміцнить дружбу між Україною і ЗСА.

Р. Дол привітав Україну із річницею незалежности

Джерзі Сиги, Н. Дж. — Роберт Дол, кандидат на президента від Республіканської партії, оприлюднив спеціяльне привітання з нагоди 5-ої річниці незалежности України, що припадало на 24-го серпня. У ньому Р. Дол пригадує, що за цю незалежність висловилося 91 відсоток громадян, які прагнули свободи після довгих років совєтського тиску, переслідувань і арештів.

Далі він стверджує, що Україна із своїми 52 мільйонами населення відограє важливу геостратегічну ролю на пограниччі Заходу і Сходу. Тому він уважає, що Америка мусить допомогти Україні втримати цю незалежність і щоб з українською незалежністю рахувалися усі сусіди, включно із Росією.

Він вітає поважний поступ, якого Україна зробила у розбудові демократичної держави і тим здобуває собі належне місце серед держав Заходу як в економіці, так і в політиці, у збройних силах. Це, уважає Р. Дол, і є місце, до якого належить Україна з уваги на її історію, культуру та традиції. Це і причина, чому американські законодавці саме на пропозицію Р. Дола підтримують тепер можливість прийняття України до НАТО.

Р. Дол підкреслює на кінці свого привітання, що він буде далі підтримувати незалежність України. Він гордий з того, що довгими роками мав нагоду співпрацювати з українцями в ЗСА, та переконаний, що саме вони багато допомогли у національному і державному відродженні України.

Китай скасував відвідини делеґації

Київ. — Реагуючи на секретну візиту тайванського віцепрезидента Лєна Чана до Києва, Китай скасував поїздку високопоставленої делеґації, яка мала 21-26-го серпня підписати в українській столиці документи щодо торговельно-економічного співробітництва.

„Поїздка Лєна Чана в Україну на вручення почесного доктората з Київського Університету була, очевидно, зроблена з політичною метою", — сказано в заяві міністерства закордонних справ Китаю.

Комуністичний уряд цієї країни все робить для того, щоб дипломатично ізолювати Тайван, який все більше демократизується і економічно процвітає. Китай і далі вважає острів, що відокремився від нього в 1949 році, своєю провінцією.

Перебування делеґації в Києві одночасно з Лєном виглядало б недоречним і невигідним, заявив представник китайської амбасади в Україні Чанґ Джяо.

Тайванське радіо повідомило 21-го серпня, що Лєн зустрівся з Президентом Леонідом Кучмою. Проте представник Адміністрації Президента категорично заперечив цю інформацію, зазначивши, що така зустріч не мала б жодного сенсу, адже Китай обурений навіть приватною візитою тайванського урядовця.

Офіційні особи вказують на брак узгодженности в діях державних органів України, які заперечили візиту Лєна, як тільки з'явилися перші повідомлення про неї в засобах масової інформації.

Міністерство закордонних справ Китаю звинуватило Україну в „серйозному порушенні" двосторонніх дипломатичних угод, за якими Україна визнає лише „один Китай".

Міністер закордонних справ України Геннадій Удовенко, намагаючись заспокоїти Китай, сказав, що Київ вважає Тайван складовою частиною Китаю. Він зазначив, що приватна поїздка Лєна в Україну не повинна спричинити погіршення українсько-китайських відносин.

Уряд України вважає Китай одним із своїх найважливіших політичних і економічних партнерів. Товарообмін з цією країною, 1 блн. дол. на рік, менший лише від товарообміну з Росією.

До праці в Україні приступила чергова група Корпусу миру

Київ. — Ще одна група добровольців Корпусу миру ЗСА почала виконувати свої обов'язки в Україні, повідомила 21-го серпня УНІАР.

Вітаючи американців на урочистій конференції, артистка України Лариса Хоролець сказала: „Глибоко усвідомлюючи величезне значення вашої діяльности і розвитку відносин між нашими країнами, ми бажаємо вам успіху. Ми широко розчиняємо вам двері українського дому, до наших розмаїтих програм, що стосуються економіки, освіти, культури. Хай Україна стане для вас рідним домом".

Це вже шоста група добровольців, яка приступає до праці в українських навчальних закладах, державних та приватних підприємствах. Упродовж попередніх трьох місяців американці готувалися до своєї місії, вивчаючи українську мову, культуру і традиції у Луцьку.

Від листопада в Україні побувало понад 260 добровольців — переважно дорадників з бізнесу і вчителів англійської мови.

Створений в 1961 році Президентом ЗСА Джаном Кеннеді Корпус миру є незалежною і неполітичною організацією, яка займається сприянням економічному і соціяльному розвитку країн, які демократизуються.

Серед уламків літака знайдено сліди вибухівки

Ню Йорк. — Експерти ФБІ, які займаються з'ясуванням причин катастрофи "Боїнґа-747", що летів 17-го липня з Ню Йорка до Парижу, знайшли сліди вибухівки на одному з уламків пасажирського сальону. Ця речовина, що називається пентаеритритол тетранітрат, скорочено ПЕТН, є хемічним родичем добре відомої нітрогліцерини. Винайдений 1894 року, ПЕТН почав широко використовуватись у вибухових пристроях 1930-х років і, особливо, під час Другої світової війни.

Нині ПЕТН використовується у металюргії, будівельних роботах, гірничовидобувній справі і навіть часом при виготовленні модерних скульптур. Придбати цю речовину може кожен, хто має відповідну ліцензію. ПЕТН може бути також роздобутий на складах боєприпасів або ж виготовлений самотужки в лябораторних умовах.

Особливістю цієї вибухівки є те, що вона, змішуючись із певними іншими речовинами, робиться надзвичайно пластичною, і тому її можна легко хвавати, надаючи яких-завгодно форм. Виявити її при просвічуванні рентґенівськими променями практично неможливо. Водночас вона має надзвичайно велику вибухову силу і використовується не лише у ракетах, а й так званих пластикових бомбах, розроблених свого часу в комуністичній Чехословаччині спеціяльно для міжнародних терористів.

Щоб порушити кримінальну справу у зв'язку з імовірним терористичним актом проти літака компанії TWA, експерти мусять подати переконливіші докази вчиненої диверсії. Зокрема, покищо не знайдено сидженнь чи інших частин літака, з яких би можна було безпосередньо судити про дію на них вибухової хвилі. Невідомо взагалі, чи то була бомба, чи запущена з землі ракета. Відповісти на ці питання нелегко, враховуючи, що рештки літака доводиться розшукувати на досить значній морській глибині. Але навіть відповівши на питання про причину загибелі літака, слідчі опиняться перед ще складнішим питанням: хто його знищив і навіщо?

ЛЕБЕДЬ ДОБИВАЄТЬСЯ ПЕРЕМИР'Я

Москва. — Генерал Александер Лебедь, уповноважений президентом Росії Борисом Єльциним ужити всіх можливих заходів для припинення війни у Чечні, підписав у містечку Нові Атаґі, за 15 миль від Ґрозного, угоду про перемир'я із представником чеченських повстанців Асланом Масхадовим.

За цією угодою, російські війська мають зняти облогу захопленого повстанцями міста Ґрозного та повернутися на свої бази, а чеченці повинні скласти зброю й покинути місто. Для нагляду за дотриманням миру має бути створена спеціяльна російсько-чеченська комісія, а також спільні російсько-чеченські патрулі.

Оглядачі висловлюють сумніви щодо того, чи буде це перемир'я тривким, враховуючи войовничість російських генералів, які не завжди підкоряються навіть самому президентові, а також можливість провокацій з обох боків. Ще складнішим виглядає політичне вреґулювання конфлікту, яке передбачає проведення вільних виборів, формування парляменту та винесення на референдум питання про незалежність Чечні. Сумнівно, щоб російські "яструби" коли-небудь погодилися на втрату Чечні і малоймовірно також, щоб чеченці після двох років самовідданої боротьби погодилися на менше.

Війна, яка коштувала життя щонайменше 30,000 осіб, є досить непопулярною серед росіян і, мабуть, саме на це розраховує А. Лебедь, наполягаючи на негайному припиненні бойових дій — "в ім'я російських матерів та їхніх синів, які загинули й далі гинуть в Чечні".

Виступаючи перед журналістами, А. Лебедь сказав, що його рішення, безумовно, викличе гостру критику — і з боку демократів, і з боку великих патріотів. "Усе, що я можу їм порадити, — сказав А. Лебедь, — це, коли вони справді такі розумні, хай формують добровольчі бриґади і самі йдуть штурмувати Ґрозний".

Демократів непокоїть реформа велферної системи

Ню Йорк. — Нюйоркські демократи висловлюють своє занепокоєння з приводу законопроєкту про реформу системи соціяльних допомог, так званого велферу. Законопроєкт вже перейшов через Палату Репрезентантів та Сенат, а в четвер, 22-го серпня, його підписав президент Билл Клінтон.

Минулої неділі, коли Б. Клінтон відзначав у Ню Йорку свій день народження, в Мангеттені відбулася багатолюдна демонстрація протесту проти реформи системи велферу. Ню Йорк, як відомо, є містом імігрантів, Згідно з новим законом 120,000 їх позбудуться права на одержання харчових карток , а також інших соціяльних допомог.

Спостерігачі передбачають, що невдоволення новим законом з боку значної частини мешканців великих американських міст може затьмарити атмосферу крайового з'їзду Демократичної партії, який назадовго відбудеться в Чікаґо.

Керівник делеґації бруклинських демократів Кларенс Норман вважає, що Президент повинен вжити своє право вето, інакше він сприятиме несправедливості щодо сотень тисяч нюйоркців, в тому числі щодо дітей і старих людей. Відомий адвокат Марк Ґрін, який є делеґатом на з'їзд Демократичної партії від Ню Йорку, сказав, що декілька днів мав розмову з президентом Б. Клінтоном і порадив йому не квапитися з підписанням. Президент нібито уважно вислухав ці поради, тому М. Ґрін вважає, „що єдиною нашою надією є переобрання Б. Клінтона на другу каденцію".

Однак дуже багато демократів є такої думки, що Президент поступився перед натиском республіканців у Конґресі і в даному конкретному питанні займає становище антидемократичне.

В Україні

(З інформацій УНІАР)

ТАБІР НА ЛЬВІВЩИНІ ПРИЙМАВ УКРАЇНСЬКИХ ДІТЕЙ З БІЛОРУСІ

ЛЬВІВ. — В дитячому таборі „Вогник", розташованому неподалік Львова, відпочивали цього літа 10 українських хлопчиків і дівчаток з білоруської столиці, повідомила 20-го серпня УНІАР. „В Україні ми відпочили і фізично, і духово, дізналися багато цікавого, відчули себе частинкою українського народу", — заявили вони перед від'їздом до Мінська. Можливість відпочити цим дітям, які належать до мінського Центру Української Пісні „Січ", надала Рада Об'єднання Профспілок Львівщини за старанням Федерації Профспілок України. За час перебування в таборі, вони побували в музеях, відвідали мистецькі заклади і дістали на згадку книжки. Діти також повезли до Мінська спеціяльно скомплектовану для центру „Січ" бібліотеку, в якій представлено літературу з історії України, народознавства і збірки народних пісень.

В СНД ТІЛЬКИ УКРАЇНА ДОПОМАГАЄ ДЕПОРТОВАНИМ НАРОДАМ

КИЇВ. — Україна на сьогодні залишилася єдиною державою СНД, яка далі надає допомогу депортованим народам у переселенні на батьківщину, підкреслено 20-го серпня на зустрічі Президента Леоніда Кучми із заступником голови кримського парляменту і керівником фракції у ВР Криму Курултай. Під час розмови, яка була присвячена проблемам переселення кримських татар, відзначено, що Україна не в змозі розв'язати цю проблему в повному обсязі самотужки. Л. Кучма сказав, що важливо привернути до проблем татар увагу світової спільноти і залучити міжнародну допомогу для повернення історичних мешканців Криму на півострів.

СТВОРЮЮТЬ ЄДИНУ СИСТЕМУ ЗВ'ЯЗКУ

КИЇВ. — До початку наступного року буде завершено перший етап формування єдиної національної системи зв'язку, який передбачає встановлення міжміських та міжнародних комутаційних систем в усіх областях України, повідомив міністер зв'язку Дмитро Худолій. На другому етапі буде змінено місцеві телефонічні лінії в інших населених пунктах. Міністер, сказав, що стара телефонічна система застаріла „морально і фізично", тому треба негайно вирішувати цю проблему.

МИР І ЗЛАГОДА — НАЙБІЛЬШІ ЗАВОЮВАННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ

КИЇВ. — Найбільшим завоюванням України за п'ять років незалежности є збереження в державі громадянського миру і міжнаціональної злагоди, сказав Президент Леонід Кучма, виступаючи 20-го серпня на телебаченні. За його словами, на відміну від деяких пісясовєтських країн, Україні вдалося вреґулювати конфліктні ситуації мирними і цивілізованими засобами. Однією з найвизначніших подій Л. Кучма назвав також ухвалення 28-го червня нової Конституції, яка „завершила формування повнокровної національної державної системи, закріпила незворотність нашого курсу на державність, а також заклала підвалини нового конструктивного етапу розвитку України в інтересах її громадян".

ПРЕМ'ЄР ПООБІЦЯВ СТРУКТУРНІ ЗМІНИ В ЕКОНОМІЦІ

КИЇВ. — Уряд плянує здійснити комплекс структурних змін в галузі енергетики, сільського господарства і військово-промислового комплексу, заявив 20-го серпня в інтерв'ю газеті „Фінансова Україна" прем'єр-міністер Павло Лазаренко. Структурні зміни, заторкнуть зокрема, вугільну промисловість, в якій є значний відсоток збиткових шахт, і металюргію.

ВІЙСЬКОВІ ВПРАВИ ВИЯВИЛИ ПРОФЕСІЙНІСТЬ КОМАНДИРІВ

КИЇВ. — Нарада в Міністерстві Оборони, що відбулася 20-го серпня під головуванням міністра оборони Олександра Кузьмука, підтвердила, що недавнє командноштабне тренування показало високий рівень підготови генералів і офіцерів. За словами учасників засідання, українські командири, працюючи в польових умовах управління, діяли професійно, рішення приймали своєчасно і грамотно. Метою командно-штабних навчань було вдосконалення системи управління військами і налагодження взаємодії між різними родами Збройних сил. Дане тренування буде слугувати матеріялом не тільки для покращення бойової праці в армії України, але й для випрацювання теорії військового мистецтва вченими Академії Збройних Сил України.

У СВІТІ

ІСЛЯМСЬКИЙ ФУНДАМЕНТАЛІЗМ У СОМАЛІЇ, на думку експертів, набуває помітного поширення мірою того, як затяжна збройна боротьба між різними клянами знищує сподівання на відновлення цивільного миру й порядку в країні. Після шести років громадянської війни і цілковитої дезінтеґрації влади мусульманські шейхи виявились єдиним авторитетом, що його однаково визнають різні групи населення, а їхні суди, засновані на законах шаріяту, стали єдиним засобом відновлення справедливости й покарання злочинців. Завдяки цим судам, що спираються на значну підтримку мешканців, кількість крадіжок, розбійних нападів, зґвалтувань, убивств за останні два роки різко зменшилася. Після невдалої спроби ООН допомогти цій зруйнованій і зубожілій країні у 1993 році, головними постачальниками гуманітарної допомоги для Сомалії стали мусульманські країни та приватні багатії з Судану, Лівії й Саудівської Арабії. Сомалійські шейхи переконані, що лише релігія здатна об'єднати країну, поділену на безліч ворогуючих клянів і занурену в цілковиту анархію.

В АМЕРИЦІ

ПРОДАЖ ІНДОНЕЗІЇ АМЕРИКАНСЬКИХ літаків F–16 може бути затриманий або й зовсім скасований у зв'язку з новою хвилею політичних репресій у цій країні. Масові заворушення, що відбулись у Джакарті 27-го липня, дали підстави авторитарному режимові генерала Сугарто провести обшуки в штаб-квартирах політичних партій та позаарештовувати щонайменше 250 політичних і профспілкових активістів та членів правозахисних груп. Американський уряд засудив ці дії й закликав індонезійську владу шанувати людські права, дати інформацію про зниклих безвісти активістів та допустити до тюрем представників міжнародних правозахисних організацій. Тим часом генерал Сугарто назвав недавні виступи населення провокацією комуністів, викликавши моторошні асоціяції з 1965 роком, коли величезна індонезійська компартія була розгромлена, а щонайменше півмільйона її членів фізично знищені. За всієї своєї поваги до людських прав, американський Уряд не хотів би, однак, втрачати контракту на 200 млн. дол., ані тим більше псувати стосунки з Джакартою, яка є великою нафтовидобувною країною та важливим торговельним партнером ЗСА.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $55.00, на півроку-$32.00, на 3 місяці-$17.00.
Для членів УНСоюзу $30.00 річно. За кожну зміну адреси-$1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Уряд України приборкує злочинність

Останнім часом проросійські та прокомуністичні сили роблять багато галасу про порушення їхніх прав в Україні. Вони посилаються на невиплату заробітків та заборону "демократичних" організацій, які насправді організовують акції, спрямовані на підрив української економіки та державного ладу.

Конституцію України, як відомо, ухвалено з великим запізненням, що дало час і змогу різним антиукраїнським силам закріпитися в урядових структурах і створити цілу злочинну мережу, яка своїми діями виснажує бюджет і водночас нагнітає невдоволення в суспільстві.

Недавно помічник українського Президента з правних питань Олег Литвак, який очолює Координаційний комітет боротьби з корупцією і організованою злочинністю, повідомив на пресовій конференції, що фахівці вивчають і аналізують усе, що відбувається у сфері організованої злочинности. За його словами, програма боротьби зі злочинністю діє і від початку року вже припинено діяльність понад 900 злочинних груп.

Все це так, але найсильніші угруповання стоять міцно і поводяться впевнено. Зухвалий терористичний акт, вчинений наприкінці липня проти прем'єр-міністра України Павла Лазаренка, продемонстрував усім, як гостро стоїть проблема необхідности зупинити вседозволеність злочинних кланів. Всі розуміють, що для цього потрібні дуже рішучі й узгоджені дії відповідних органів. Отож нікого не здивувало, що Президент України Леонід Кучма наказав виробити програму викорінення тіньової економіки та еконіомічних злочинів взагалі. Рада національної безпеки при Президенті України до кінця вересня має підготувати програму поступових економічних перетворень з метою ліквідації тіньової економіки. Президія Ради національної безпеки рекомендує "застосувати заходи надзвичайного характеру". Запровадити чіткішу організацію охорони державних керівників, створити антитерористичний центр, здійснити детальний облік військової техніки і зброї, посилити охорону військових об'єктів, узгодити дії Генеральної прокуратури, Міністерства Внутрішніх Справ, Служби Безпеки України і Дежавного митного комітету.

Як відомо, у Донбасі суд розглядає справи організаторів шахтарських акцій, в результаті яких економіці України нанесено великої шкоди. Російські комуно-шовіністи, які завжди зневажали права поневолених Росією народів, заволали до світової громадськости про порушення їхніх прав в Україні. Хоча насправді йдеться про порушення законів та Конституції України. У звіті Ради національної безпеки є висновки про те, що антидержавні сили дуже активізуються, передусім в Криму і на Донбасі, де створюють "передумови для виникнення справжніх загроз національній безпеці України, конституційному ладові, самому існуванню суверенної держави". Ці сили, за висновками Ради безпеки, роблять усе для того, щоб зберегти вплив злочинних кланів на економіку і водночас посіяти ворожнечу в суспільстві. Підбурюють громадські організації та партії на акції, які паралізували б усі життєві функції держави. Ці дії підтримуються ззовні і спрямовані на відновлення російської імперії, вважають експерти Ради національної безпеки.

Цілком природньо, що після ухвалення Конституції, Президент України поставив вимогу перед відповідними стрруктурами негайно підготувати ефективну програму ліквідації тіньової економіки та програму боротьби з правопорушниками. Ні Президент, ні Уряд, звичайно, не сподівалися, що злочинні клани здадуться без спротиву. І терористий акт проти П.Лазаренка був несподіванкою лише для народу, але не для керівників виконавчої влади.

Сьогодні проти заходів "надзвичайного характеру" виступають різні політичні сили, посилаючись на загрозу диктатури, але населення України схильне підтримати будь-які тверді дії властей, щоб зупинити злочинність. Свідченням цього є недавнє опитування з приводу заборони смертної кари, проведене Інститутом соціології НАН України. Результати показали, що лише шість відсотків громадян підтримують ідею скасування смертних вироків.

М. Мельник

Кілька завваг до нової Конституції України

Верховна Рада України прийняла Конституцію в наслідок ультиматуму Президента Леоніда Кучми: або Конституція, або референдум. Ультиматум цей став реальним після того, як Л. Кучма призначив конкретну дату референдуму. В тій ділянці Л. Кучма вже має досвід. Коли ВР не хотіла прийняти конституційного договору, Президент видав указ про всеукраїнське опитування (на 28-го червня 1995 року) про довір'я народу до ВР. Тим разом, прийнявши Конституцію, депутати запевнили собі працю до березня 1998 року. А тепер кілька завваг.

Конституція визначає дефініцію „український народ": це народ, що складається не з українців, а з „громадян України всіх національностей".

„Державною мовою в Україні є українська мова. Держава забезпечує всебічний розвиток і функціонування української мови у всіх сферах суспільного життя на всій території України". Формулювання це досить загальникове і тому може бути інтерпретоване в різний спосіб. Чи на його основі українці в Донецькому можуть успішно змусити державних урядовців, щоб вони знали українську мову і вживали її? Мабуть, ні.

„На території України не допускається розташування іноземних військових баз". Та в останньому розділі, про перехідні положення, читаємо: „Використання існуючих військових баз на території України для тимчасового перебування іноземних військових формувань можливе на умовах оренди...". На основі тих статтей уряд України не може передати Росії морської бази в Севастополі чи деінде на довічне користування.

„Громадянин України не може бути ... виданий іншій державі". Отже, уряд України не може підписувати договорів з іншими країнами (як це робить багато держав) про видання своїх громадян іншим державам.

У розділі, присвяченому соціяльним проблемам, багато дечого перебрано, з малими змінами, з Конституції УССР з 1978 року (Глава 6). Деякі формулювання не мають сенсу. Наприклад: „Кожен має право на працю...". Конституція не ґарантує надання людям праці, як це робила Конституція з 1978 року. Отже, чому про це писати в новій Конституції?

„Громадянам ґарантується захист від незаконного звільнення". В Західній Европі закони, які змушують підприємства до втримування непотрібних їм робітників, спричинили зниження продуктивности праці і тим самим зниження конкурентоспроможности підприємств. Подальші наслідки — це безробіття і сповільнення економічного розвитку.

„Ніхто не може бути примушений до участи або до неучасти у страйку". Дуже добре положення і мабуть добре, що воно є в новій Конституції України.

Далі основний закон зобов'язує уряд до слідуючих речей: пенсії мають забезпечувати рівень життя не нижчий від прожиткового мінімуму, визначеного законом. Держава має надати житло всім бідним. У державних і комунальних закладах медична опіка є безплатна. Батьки зобов'язані утримувати дітей до їхнього повноліття. Всі форми освіти, включно з вищою освітою в державних навчальних закладах, є безплатні. Такі положення не тільки до Конституції не мають належати, але з економічної точки зору вони є надзвичайно шкідливі. На Заході їхні наслідки є уже досить відомі. Це величезна кількість бідних і безробітних, які не тільки живуть за гроші платників податків, але й не мають ніякого бажання заробляти гроші на прожиток.

Деякі положення є невиразно зформульовані і тому вони дають можливість робітничим та іншим організаціям тягнути уряд до суду і робити політичний тиск на ВР, щоб збільшити бюджетні видатки на соціяльні потреби. В наслідок того не тяжко передбачити, як будуть виглядати бюджетні дефіцити України. Ті всі конституційно затверджені благодаті є предтечами не економічного добробуту, а економічного загнивання, і то на довгий час, бо ті закони змінити нелегко.

Сьогодні серед багатьох депутатів ВР взірець Швеції є дуже популярний. Та вони, здається, не знають, що недавно Швеція, якраз з вище згаданих причин, перейшла через дуже глибоку економічну кризу і тепер починає реформи в протилежному напрямі.

Очевидно, маємо теж декілька цікавих і дуже важливих положень про уповноваження ВР, наприклад про „надання згоди на призначення Президентом України прем'єр-міністра України". Тут є два висліди. Поперше, ані Президент, ані прем'єр-міністер не зобов'язані подавати ВР на затвердження членів Ради Міністрів. Подруге, Президент може звільнити з посади прем'єр-міністра, хоч і не „з легкої руки", бо „Відставка прем'єр-міністра України має наслідком відставку всього складу Кабінету Міністрів...". Далі, Президент „призначає за поданнам прем'єр-міністра... членів Кабінету Міністрів..., керівників інших центральних органів влади, а також голів місцевих державних адміністрацій, та припиняє їхні уповноваження на цих посадах".

Деякі коментатори завважили, що нова Конституція змінила політичний устрій України з президентсько-парляментарного на парляментарний. Щойно подані цитати та завваги того висновку не підтверджують.

В тій ділянці Конституція не дуже відрізняється ані від конституційного договору, ані від проєкту опрацьованого конституційною комісією, що в своїй більшості підтримувала ідеї Л. Кучми. Перед конституційним договором позиція Президента була значно слабша, зокрема тому, що, як читаємо в Доповненнях до Конституції з 14-го лютого 1992 року, „Верховна Рада України може виразити недовір'я... окремим членам Кабінету Міністрів...". Це значить, що тоді міністри були залежні і від Президента, і від ВР. Як знаємо з історії, таке подвійне підпорядкування і таким чином послаблення уповноважень Президента нічого доброго не обіцяє.

Хоч ВР не може звільнити з посади окремих міністрів, та все ж вона може висловити недовір'я Кабінетові Міністрів, якого наслідком є резиґнація уряду. Щоб поставити на порядок денний проблему вотуму недовір'я до уряду, вистачить однієї третини всіх народних депутатів. Коли тільки одна третина може запропонувати вотум недовір'я, тоді у ВР буде багато більше сварок, аніж коли б така пропозиція вимагала звичайної більшости. З іншого боку, вотум недовір'я може розглядатись тільки один раз під час однієї сесії та протягом одного року після ухвалення програми уряду, так що аж таким поганим це положення не є.

Конституція стимулює дві головні нагоди, що їх ВР може використати для вотуму недовір'я урядові: каже, що до уповноважень ВР належить „визначення засад внутрішньої і зовнішньої політики" та „розгляд і прийняття рішення щодо схвалення програми діяльности Кабінету Міністрів України". Політичні наслідки тих двох положень будуть залежати, в основному, від кількости партій. Коли виборчий закон та політична культура українського народу толеруватимуть велику кількість партій, тоді й уряди будуть конґломератами великої кількости партій. Такі уряди ані нездібні до якихось серйозних реформ, ані довго не втримуються і тому не можуть перевести в життя жодних реформ, навіть коли б вони хотіли це зробити.

Президент „припиняє уповноваження ВР, якщо протягом тридцяти днів однієї чергової сесії пленарні засідання не можуть розпочатись". Положення це дещо вкорочує можливість політичний страйків у ВР, коли депутати навмисною відсутністю на засіданнях ВР унеможливлюють ухвалювання законів.

Президент „призначає за згодою ВР ... на посаду Генерального прокурора... та звільняє його з посади". Видно, що ВР побоялась вважати Генерального прокурора звичайним міністром.

Скільки автономії буде мати така важлива інституція як Національний банк? Голову банку призначає і звільняє з роботи ВР, але тільки за поданням Президента. Та дуже суттєвим є факт, що Президент призначає половину складу Ради Національного банку. Коли до того додати певну кількість прихильних до президента радників, призначених ВР, тоді можна припустити, що президент все буде мати в Раді більшість своїх людей. Це досить добра розв'язка, бо економічну політику переважно робить уряд, і було б недобре, коли б Національний банк йому в тому перешкоджав.

Ще одна річ, що в основний спосіб заторкує функціонування економіки. Це бюджет. Сьогодні всі індустріялізовані

(Закінчення на стор. 4)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Нестерпні умови розвитку УПЦ КП

Зі східніх та південних областей України надходять тривожні вісті про невідрадне становище УПЦеркви Київського Патріярхату в цих областях. Московський Патріярхат через своїх ставлеників, очолених Митрополитом Владіміром (Сабоданом): та через прихильних їм партократів, в руках яких і досі є місцева адміністрація, робить все можливе, щоб не допустити впливів УПЦ КП на населення цих областей.

У Миколаївсько-Херсонській Епархії УПЦ КП керівник Миколаївського обласного управління в справах релігії Олександер Косташенко навмисне зволікає з реєстрацією парафій УПЦ КП до шести місяців, хоч за законом має це зробити протягом одного місяця. Ще досі затримується реєстрацію православних громад в селах Піски (Баштанський район), Васильки (Снігурівський район), Покровка (острів на Чорному морі). А на Кінбурзькій Косі (Очаківський район) храм підпалили, щоб не віддати його Київському Патріярхатові. О. Косташенко та працівники його управління присвоюють собі право вимагати від Єпископа Володимира УПЦ КП, щоб він не дозволяв служити тим священикам, які переходять від Московського до Київського Патріярхату.

Єпископ Миколаївський УПЦ МП Пітірім відвідує священиків Київського Патріярхату або запрошує їх у свою канцелярію і аґітує перейти до Московської Патріярхії. В цій акції допомагає йому сам Косташенко. Всі священики, з якими вони мали розмови (о. Леонід з Кривого Осера, о. Сергій Угрюмов, о. Микола Надич та інші) відмовились перейти до Московської Патріярхії, не дивлячись на солодкі слова її ставленика Пітіріма та на тиск з боку партократів.

В Дніпропетровському Архиєпископ Московської Патріярхії Іриней застосовує тактику свого колеґи з Миколаївщини. Він запрошує до себе священиків і вірних УПЦ КП та підбиває їх до відречення від своєї Церкви і переходу до Московської Патріярхії. Одначе його діяльність не обмежується до самих лише переконувань. Він вдається до підступів, щоб лише заподіяти шкоди Церкві КП. Коли місцева влада була готова призначити ділянку землі в Дніпропетровському, на якій вірні УПЦ КП мали побудувати свій храм, то Архиєпископ Іриней домігся, що цю землю передали його Епархії, на якій він плянує будувати „культурний центр". Покищо нема інформацій, чия культура в цьому центрі буде заступлена...

В північній частині України, а саме в Сумській області, становище УПЦ КП є таке ж незавидне, як і в південних областях. Як інформує Єпископ Сумський і Охтир ський УПЦ КП Геронтій, місцева влада в місті Суми відмовляється передати хоч одну „культову споруду" для потреб цієї Церкви і Богослуження проводяться в дзвіниці недіючої церкви. В тому ж самому часі місцева влада призначила Московській Патріярхії вісім храмів. Свою відмову влада мотивує тим, що незалежність України скоро закінчиться, а УПЦ КП лише заважає створенню спільної з Росією слов'янської держави. Недивлячись на спротив з боку партократів, в Сумах виникло ще дві нові громади УПЦ КП, хоч місцева влада відмовляється їх реєструвати.

Коли Московська Патріярхія в Україні користується практично необмеженими привілеями, то Епархії УПЦ КП в Росії зазнають нечуваних в цивілізованому світі переслідувань. Архиєпископ Підмосков'я УПЦ КП Адріян просить в Патріярха Філарета захисту його Епархії від наруги, яку чинять над вірними його церкви представники Московського Патріярхату та влади Росії. В часі його відсутности ці оборонці російського „православ'я" захопили Тихвинський храм, де молились вірні УПЦ КП, і повикидали звідси всю церковну утвар, включно з антимінсом. Московська влада наклала на Підмосковську Епархію Владики Адріяна нечуваний навіть за совєтів податок — два і чверть млн. ам. дол. за приміщення ґімназії, притулку та їдальні, які побудували самі вірні цієї епархії. Це в сто разів вищі податки, ніж їх платять епархії Московського Патріярхату в Росії.

Такою на практиці була б московська справедливість щодо українців, якщо б Москві знов вдалось втягнути Україну у „спільну слов'янську державу".

Михайло Герець
Албані, Н. Й.

Анатолій Гороховський

„Я ЩАСЛИВИЙ, ЩО ЖИВУ В АМЕРИЦІ"

(Розповідь про те, як склалася доля дванадцятирічного Володимира Половчака, який у 1980 році відмовився повернутися з батьками в Совєтський Союз і попросив надати йому політичного азилю у ЗСА).

I

Моїм давнім захопленням є уважне перечитування газет з минулих літ. „Що в них цікавого?" — нерідко запитують мене. Багато чого! Зі старих видань можна довідатися про видатні події, які сталися в минулому, а головне — про людей незвичайної долі. Свідченням тому є історія про українського юнака Володимира Половчака, про якого я довідався з пожовклих від часу сторінок „Свободи", а також з інших американських часописів.

На початку літа 1980 року на перших сторінках цих видань можна було побачити світлину зажуреного хлопчика, одягнутого у спортову сорочку, на якій красувалося число 12. Саме стільки років сповнилося йому на той час. З тих же газет читачі могли довідатися, що він відмовився повернутися з батьками в Україну.

Ця інформація мене зацікавила і я вирішив дослідити, як далі розвивалися події. Неважко було про це дізнатися, адже продовж кількох років Америка з великою увагою не тільки слідкувала за тим, як вирішується справа наймолодшого дисидента, а й всіляко сприяла, щоб його бажання було задоволено.

Не лише в газетах, але і в телевізійних та радійових програмах майже щодня розповідалось про те, як складається доля Волтера, як по-американськи називали Володю. До речі, про нього журналіст з газети „Вашінґтон Пост" Кевін Клос написав книжку, яка вийшла під назвою „Freedom's Child".

А між тим, як я пересвідчився, молоде покоління американців, і не тільки українського походження, майже нічого не знає про цю історію. Тому, на мій погляд, є потреба принаймні коротко відтворити події минувшини, а також розповісти, як склалося подальше життя Володимира, чи знайшов він своє щастя в Америці?

Отож, повернемося на шістнадцять років назад.

Всупереч існуючим правилам

В Самборі, одному з міст Львівщини, на вулиці Волкова, 68, в цегляному будинку мешкала родина Половчаків. Глава сім'ї Михайло Половчак працював у місцевому автопарку водієм автобуса, а його дружина Ганна пакувала вироби на харчовій фабриці. Було у них на той час троє дітей: дочка Наталка, якій сповнилося 17 літ, сину Володі — 12, а найменшому, Михайлику, пішов шостий рік.

В Америці, а саме в Чикаґо та в Каліфорнії, жили сестри Михайла — Анастасія та Марія. В кінці 70-их років до Львова, приїздила як туристка Анастасія. Побачивши на власні очі, яке воно совєтське нужденне життя, вона вмовила свого брата переїхати до ЗСА, обіцяючи надати його родині всебічну допомогу. Михайло погодився, проте дістати дозвіл на виїзд за кордон та ще в Америку, вважалось в той час справою нездійсненною.

Однак заява на виїзд, яку Половчак подав у відповідні совєтські установи, не була відхилена, навпаки, до неї поставилися позитивно... Чому для нього був зроблений вийняток? На це питання я, на жаль, не можу дати обґрунтованої відповіді, бо не маю необхідних в даному випадку офіційних документів. Хіба можу послатися на Володимира та Наталку, які пригадують, що зі Львова до батька кілька разів приїздив каґебіст і щоразу вони довго розмовляли в окремій кімнаті...

Американські журналісти в своїх публікаціях, присвячених цій справі, висловили думку, що КҐБ вирішило використати Половчаків у своїх інтересах. Вони стверджували, що за каґебівським сценарієм ця родина мусила деякий час пожити в Америці, а потім повернутися додому і стати каґебістськими пропаґандистами. Їм належало розповідати в газетах, телевізійних і радійових програмах про важке життя в ЗСА, про переслідування за політичні погляди, про те, що за навчання і лікування треба платити великі гроші, що американців українського походження, які у своїй більшости є вихідцями із заходу України, там вважають людьми другого сорту.

На американській землі

Січневим днем 1980 року родина Половчаків ступила на американську землю. Їх тепло привітали родичі, представники української громади. Всі сприяли тому, аби новоприбулі найскоріше і найкраще влаштувалися на новому місці. Так воно і сталося. В короткому часі Михайло одержав працю, його дружина теж пішла до праці. Дітей прийняли до школи і вони швидко, як це вдається підліткам, почали опановувати англійську мову.

Здається, все сприяло родині, а головне — вони не зазнали тих труднощів, з якими зустрічалися українці, що прибували до ЗСА у першу та наступні хвилі еміґрації.

Та не довго радів Михайло з того, як складалося життя в Америці. У травні 1980 року, тобто через п'ять місяців після прибуття до Чикаґо, він звернувся до консульського відділу совєтської амбасади у Вашінґтоні з проханням дозволити повернутися на давнє місце поселення. Йому відповіли, що дадуть згоду лише в тому разі, коли вся родина повернеться додому.

Однак з батьковим рішенням не захотіли погодитися Наталка та її брат Володя. Вони склали свій плян і у відповідності до нього 13-го липня 1980 року, коли в хаті нікого не було, швидкоруч зібралися і втікли від родичів. Вративши сподівання самостійно розшукати дочку та сина, Половчаки звернулися за допомогою до поліції.

(Продовження на ст. 3)

ПОДІЇ

ПОСВЯЧЕННЯ ЦЕРКВИ В МОНАСТИРІ ПРЕП. АНТОНІЯ ПЕЧЕРСЬКОГО

Нокс, Інд. — Мала Рада УАПЦ Соборноправної в ЗСА повідомляє, що тут в День Праці, у понеділок, 2-го вересня, відбудеться посвячення Зимової церкви св. Іоана Хрестителя в монастирі Преп. Антонія Печерського. О год. 9-ій ранку відбудеться зустріч Єпископа Олександра, посвячення і Архиєрейська Літургія в співслуженні духівництва УАПЦ. О 1-ій год. дня почнеться братерський обід з мистецькою програмою.

Монастир знаходиться на південь від міста, на схід від гайвею при польовій дорозі 700 схід між Тото ровд і гайвеєм 10. Телефон для інформацій (219) 772-7089. Телефони мотелів : (219) 772-6244, (219) 772-9933. Пожертви на монастир, на Літургії і свічки проситься висилати на адресу: St. Anthony Ukrainian Orthodox Monastery, 4275 S 700 East, Knox, IN 46534.

КОНФЕРЕНЦІЯ УЗХ

Лігайтон, Па. — Головна Управа Українського Золотого Хреста повідомляє, що річна конференція УЗХ у 65-річчя діяльности відбуватиметься від 31-го серпня до 2-го вересня на оселі ім. О. Ольжича. У програмі — візначення 10-річчя чорнобильської катастрофи, 5-ої річниці відновлення незалежности України, прийняття Конституції України. У справі приміщення слід звертатися до управи оселі: Ukrainian Homestead, 1230 Beaver Run Dr., Lehighton, PA 18235, телефон (610) 377-4621.

УКРАЇНСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ В ГОЛМДЕЛ

Голмдел, Н. Дж. — Тут в Ґарден Стейт Артс Сентер 21-го вересня проходитиме Український фестиваль ЗСА. Ціна квитка — 10 дол., що включає цілоденну програму і концерт на великій сцені. Квитки можна придбати у Ярослава Іваціва (908) 369-5164, або Вашого місцевого репрезентанта. Фестивальна забава відбудеться в готелі Рамада, дорога 10 в Іст Гановер, Н. Дж. Початок забави о год. 10-ій вечора. Детальна програма поміщена у „Свободі", ч. 159 з 21-го серпня.

ЗНАМЕННА ДАТА УКРАЇНИ — ОЧИМА ОЧЕВИДЦЯ

Депутат ВР Я. Кендзьор розповідає в Ню Йорку про прийняття Конституції.

„Україна зуміла спромогтися на дві знаменні дати до сьогодні, а це проголошення державности 24-го серпня 1991 року і затвердження Конституції 28-го червня 1996 року", сказав журналіст, активний член Руху і депутат Верховної Ради Ярослав Кендзьор у зустрічі з українською громадою Ню Йорку в дні 25-го липня, представляючи свій історичний фільм-відео із пропам'ятної ночі у Верховній Раді.

У вщерть виповненій залі Пластового Дому, де з ініціятиви завжди активного куреня сеніорок „Верховинки" відбувався цей вечір, Я. Кендзьор не лише цікаво розповів про драматичний перебіг подій 28-го червня, але присутні мали щасливу нагоду очима цього коментатора телебачення переживати історичну подію та драматизм цієї ночі у стінах Верховної Ради.

Я. Кендзьор виявився знаменитим журналістом, який вмів схопити усі деталі безконечного голосування та спорів членів Верховної Ради за кожну точку, аж до моменту, коли таки більшість переголосувала прийняття Конституції о год. 7:02 ранку, після довгої, здавалось, безконечної ночі. Від Я. Кендзьора ми довідалися, що питання символіки у Конституції було голосоване більш як 30 разів і часто її безконечні голосування викликали непорозуміння у пізнішій інтерпретації. Навіть пресове агентство УНІАР у першому звідомленні передало фальшиво імена тих, які стримались в остаточному голосуванні. В тому числі і Я. Кендзьор, який в одному періоді не голосував, але в остаточному голосуванні прийняття Конституції віддав, очевидно, голос за неї.

Із його слів ми впізнали, як важко приходила ця перемога українських патріотичних сил над лівими у цій драматичній ночі і як її співактори-депутати пережили і розпач, і надію, і, врешті, радість.

Ми, присутні на цьому вечорі, переживали завдяки фільмові та розповіді все, що відбувалося, також, а оптимістичні думки нашого гостя давали нам новий застрик надії на зміну на краще в молодій державі, що тепер вперше має тверді підстави дії на кожному відтинку.

„Ми все переживемо. Маємо державу, маємо Конституцію, а тепер мусимо лише навчити поваги для неї, — сказав Я. Кендзьор. — Дай Боже, щоб Господь далі мав таку опіку над нами!"

Нам, слухачам, було, здається, усім радісно на серці, маючи можливість так щиро і безпосередньо брати участь у тій історичній події. Влучно представила гостя ведуча вечором Надія Світлична, кажучи, що він належить до тієї частини шістдесятників, що стоїть на фронтах Верховної Ради і воює не лише за Конституцію, але за справжній український патріотизм серед тих, що нині відповідають за долю держави.

Здається, що ніхто не розуміє свого завдання так добре, як Я. Кендзьор, який з переконанням запевнив нас, що, на його думку, державу поставити на „ноги" не є легко і до того треба каторжної праці, бо ніхто не подасть нам держави на вишиваному рушничку.

„Нам потрібні праця і єдність, — каже Я. Кендзьор, — а при тому слід старатися зламати совєтську ментальність наших людей".

Надіймося, що прийняття Конституції після такої нелегкої боротьби з противними силами у Верховній Раді є першим важливим кроком до того!

Присутні засипували гостя численними питаннями як про події 28-го червня, так і про участь українських змагунів в Олімпійських Іграх в Атланті, звідкілля Я. Кендзьор саме повернувся.

Після закінчення показу та низки питань курінна куреня „Верховинки" Ніна Самокіш закінчила цей винятковий вечір, а мала група учасників та організаторок мала ще нагоду погуторити з гостем під час вечері та послухати його думок про політичну ситуацію в Україні, а зокрема про Рух, що тепер виявився найбільш зорганізованою політичною фракцією в українському парляменті.

На вечорі був присутній та вітав гостя консул України в Ню Йорку Євген Корнійчук. Від УАКРади вітав Я. Кендзьора Володимир Процик.

О. Кузьмович

„Я ЩАСЛИВИЙ..."

(Продовження зі стор. 2)

Володі 12 років, (1980 р.)

Щойно 19-го липня, тобто майже за тиждень, батьків повідомили, що їхніх дітей знайдено, однак вони звернулись до американської влади з проханням надати їм політичний азиль у ЗСА.

І, як буває в таких випадках, у справу негайно втрутилися адвокати. 12-річного Володимира взявся захищати досвідчений, добре знаний в українській діяспорі юрист Юліян Куляс, а його батьки одержали подвійну підтримку — від американської юнії громадських свобод і від представників совєтської амбасади у Вашінґтоні.

Громадськість Америки, як вже вказувалося, близько до серця сприйняла долю українського хлопчика. Багато людей присилали Володі гроші і навіть пропонували сховати його, аби віддвернути насильне повернення до СССР.

Продовження буде.

ПРЕСОВЕ ПОВІДОМЛЕННЯ:

Комітет для відзначення 75-річчя УАПЦ у ЗСА

СПИСОК БЛАГОДІЙНИКІВ № 2

			Добродії — спів-спонзори Видання читань ім. митр. Василя Липківського
по	1,000	дол.	1. Сестрицтво ім. св. Покрови церкви-пам'ятника — С. Бавнд Брук, ЗСА, 2. Корпорація "Свобода" для допомоги об'єднанню Демократичної Української Молоді (ОДУМ) — Чикаго, ЗСА, 3. Дмитро і Галина Грушецькі — Чикаго, ЗСА;
			Меценати Відзначень роковин УАПЦ в Києві
по	500		1. Українська Кредитівка „Самопоміч" — Гартфорд, Конн., ЗСА, 2. Зеновій і Параска Туркали — Чикаго, ЗСА в пам'ять діда о. Темофія і батька Константина Т. Туркалів;
			Спонзори Відзначень роковин УАПЦ в Києві
	250		1. Українська Федеральна Кооператива СУМА Йонкерс, ЗСА;
			Жертводавці (всі з ЗСА)
	100		Михайло і Алла Герець;
по	50		Євген і Ніна Кальмани, Іван Марченко;
	30		Віра Петрощук;
по	25		Наталя Ревенко, Марія Ковалевська.
			Збірка — Полтава — УАПЦ (всі з ЗСА)
по	100		Алла Герець, Галина Грушецька, Олексій і Марія Коновали, Надія Ефімова, Борис і Любов Жури, Валентина Чудовська, Юрій Сиволап;
по	50		Олексій Шевченко, Палашка Дзябенко, Юрій Татарко, Володимир і Валентина Монтики, Іван і Оля Павленки;
	30		Іван Саранча.
			Особливі Привіти для поміщення в програмках святкувань у Києві
по	350		1. Іван і Ніна Деркачі — Чикаго, ЗСА, 2. Корпорація„Свобода" для допомоги Об'єднанню Демократичної Української Молоді (ОДУМ) — Чикаго, ЗСА
	200		Похоронне заведення Петра Яреми — Ню Йорк, ЗСА
	100		Віталій Візір — Сан Франсіско, ЗСА в пам'ять батька-диякона Михайла Візіра.

Управа Ділового Комітету висловлює щиру вдячність всім тим благодійникам, що так щиро відгукнулися на заклики Комітету сприяти фінансово заходам Київського Комітету для відзначення 75-річчя УАПЦ при УПЦ-КП.

Далекосяжні заходи Київського Комітету і надалі потребують Вашої фінансової підтримки. Просимо пожертви виписувати і висилати на: UAOC Commermoration Committee c/o Oleksij Shevchenko, 505 Rolling Hills Road, Bridge-water, NJ 08807.

ВАЖНА ІНФОРМАЦІЯ
про оголошення у „Свободі" й „Українському Тижневику(The Ukrainian Weekly)

З огляду на це, що деякі установи, підприємства чи приватні особи присилають оголошення на невідповідну адресу, буває спізнене поміщення тексту, що спричинює нарікання.

Пригадуємо, що оголошення приймає виключно АДМІНІСТРАЦІЯ ВИДАВНИЦТВА. Всю кореспонденцію і прохання про інформації просимо скеровувати до МАРІЇ ШЕПАРОВИЧ, керівника Відділу оголошень.

Адміністрація „Свободи"

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ
смерти мого найдорожчого МУЖА

бл. п.
ІВАНА КРУГА

будуть відправлені
СЛУЖБИ БОЖІ
1-го вересня 1996 р. о год. 8-ій ранку
в церкві Пресвятої Тройці в Кергонксоні, Н. Й. і Стемфорді Владикою УКЦ Василем Лостеном

Дружина — МАРІЯ КРУГ

У ПЕРШУ ДУЖЕ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого найдорожчого МУЖА, БАТЬКА і ДІДУСЯ

св. п.
ЮРІЯ Я. КУЗИКА

будуть відправлені
ПОМИНАЛЬНІ БОГОСЛУЖБИ
3-го вересня о год. 9:00-ій ранку
в церкві свв. Володимира і Ольги в Чикаго, Ілл.; в соборі св. Юра у Львові та в церкві в Івано-Франківську.

Про молитви за спокій душі покійного просить
дружина ІРИНА з родиною

Ділимося сумною вісткою, що 16-го серпня 1996 р. відійшов у вічність на 88-му році життя наш найдорожчий ТАТО, ДІДО І БРАТ

бл. п.
ІВАН ВЕРБОВСЬКИЙ

ПОХОРОННІ відправи відбулися 20-го серпня 1996 р. з української католицької церкви св. Юра в Ню Йорку.

Залишив у смутку:
дочку — ГАЛИНУ з родиною
сина — ПЕТРА з родиною
брата — ВАСИЛЯ з родиною
ближчу і дальшу родину в Україні, Австрії і ЗСА.

Складаємо щиру подяку нашій родині і всім приятелям за їхні молитви, Служби Божі і участь у похоронних відправах і моральну підтримку.

Ділимося сумною вісткою з приятелями і знайомими, що 1-го серпня у Вінніпеґу відійшов від нас у вічність дорогий МУЖ, БАТЬКО, БРАТ, ВУЙКО

бл. п.
д-р
ЗЕНОН МАТВІЙЧУК

Нар. 21-го вересня 1923 р. в Олеську, пов. Золочів, Західна Україна.

Похоронні відправи відбулися:
ПАНАХИДА — в понеділок 5-го серпня 1996 р., а
ПОХОРОН — у вівторок 6-го серпня з церкви оо. Редемптористів св. Йосифа у Вінніпеґу, Канада. Похований на кладовищі Всіх Святих

Горем прибиті:
дружина — МАРІЯ
сини — ПАВЛО і ЮРІЙ
сестра — АНІЗІЯ КУЛЬЧИЦЬКА з мужем МИРОСЛАВОМ і ДОНЕЮ МАРТОЮ
родина в ЗСА — сестри Марії:
— ОКСАНА ДАВИДОВИЧ (от. ІВАН)
— ІРЕНА РОДД (ДОНАЛД)
— ОЛЬГА КАЩАК з родинами
ближча і дальша родина в Канаді, ЗСА й Україні.

Вічна йому пам'ять!

З глибоким смутком повідомляємо родину, приятелів і знайомих, що в четвер 22-го серпня 1996 року після короткої недуги на 84-му році життя відійшла у вічність наша найдорожча МАМА, БАБУНЯ і ТЕТА

бл. п.
ЄВГЕНІЯ ЧАПЕЛЬСЬКА
з дому КУРИЛОВИЧ

вдова по бл. п. Андрієві Чапельському.
Покійна була професором фортепіяну в Музичному Інституті ім. Лисенка у Львові і Музичному Інституті в Ню Йорку.

ПАРАСТАС відбувся в неділю 25-го серпня о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Насевича у Філядельфії, 109 Tabor Rd., Філядельфія, Па.

ПОХОРОННІ відправи — в понеділок 26-го серпня в похоронному заведенні Насевичів о год. 8:30 рано. Св. Літургія в УКЦ Царя Христа при 16-29 W. Cayuga St. у Філядельфії о год. 9:30 рано. Тлінні останки покійної зложені на українському православному цвинтарі св. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку, біля покійного мужа А. Чапельського.

В глибокому смутку:
дочка — МАРТА ЯРИМОВИЧ
зять — ЯРОСЛАВ ЯРИМОВИЧ
внуки — МАРКО, АЛЕКСАНДЕР, і БОРИС
тета — СОФІЯ НЕДІЛЬСЬКА
та ближча і дальша родина в ЗСА й Україні.

Замість квітів на могилу бл. п. Є. Чапельської проситься складати датки на Український Музичний Інститут в ЗСА або на духовну Семінарію у Львові.

КАНАДСЬКО-УКРАЇНСЬКА МИСТЕЦЬКА ФУНДАЦІЯ

КУМФ

ділиться сумною вісткою з українським народом, що 18-го серпня 1996-го р. відійшла у вічність Божу на 92-му році життя

св. п.
ЯРОСЛАВА ШАФРАНЮК
з родини ЗАВАДОВИЧ

народжена 26-го січня 1905-го р. в Тернополі, на Золотому Поділлі, щира меценатка багатьох проєктів для розвитку української культури, мистецтва та освіти, як рівнож і для дітей-сиріт в Україні, а в діяспорі фундаторка Канадсько-Української Мистецької Фундації в Торонто.

ПОХОРОН відбувся в четвер 22-го серпня 1996-го р. з церкви св. о. Миколая.

Тлінні останки спочили біля покійного св. п. мужа Михайла на цвинтарі „Проспект".

Хай спочиває вічним сном, а земля для неї прибраної батьківщини Канади буде їй легкою.

Вічна їй пам'ять!

ДИРЕКЦІЯ КУМФ

Кілька завваг...

(Закінчення зі стор. 2)

держави займаються проблемою збалянсування бюджету. Було б дуже корисно, коли б Конституція зобов'язувала Уряд ВР до збалянсування бюджетів, та того не сталось. Все, що там є, це ні до чого не зобов'язуюча констатація: „Держава прагне до збалянсованости бюджету...".

Ми всі знаємо, якою значною інституцією є Конституційний суд, та тільки тоді, коли суддів не може звільнити з праці ані уряд, ані парлямент, та коли уряд не має змоги обсадити всі місця в суді своїми людьми. Конституція в досить добрий спосіб задовільняє ці критерії.

В ділянці місцевої адміністрації наступила значна зміна. На основі конституційного договору, „Президент ... призначає осіб, обраних головами відповідно обласних..., міських і районних рад". Це положення не мало багато сенсу, бо, наприклад, що робити, коли Президент змушений звільнити когось з роботи? В новій Конституції Президент „призначає за поданням прем'єр-міністра ... голів місцевих державних адміністрацій та припиняє їхні уповноваження на тих посадах". З того виходить, що, приміром, в областях побіч вибраних обласними радами голів адміністрації, можуть діяти своєрідні державні губернатори. Цікаво, що з того вийде?

І врешті Крим: російські патріоти-імперіялісти Конституцією України напевно не будуть вдоволені, тому що автономія Криму далеко поза самоврядування областей не виходить.

Щодо можливости змін у Конституції, то тут маємо дві категорії таких змін. В одному випадку легше, в другому тяжче зміни ті впровадити. Щоб змінити якесь положення в розділах І „Загальні засади", III „Вибори. Референдум" і XIII „Внесення змін до Конституції...". Треба не тільки двох третин голосів усіх депутатів, але й референдуму. Зміни у всіх інших розділах вимагають тільки двох третин усіх депутатів. Як бачимо, в Україні буде легше змінити Конституцію, ніж, наприклад, в Америці. Чи це добре? Я не думаю, бо стабільність Конституції означає стабільність політичного устрою країни.

А назагал, Конституція в основному не є погана. Вона, мабуть, була б значно кращою, коли б її писала конституційна асамблея, та Президент Л. Кучма не мав стільки сили, щоб без більших клопотів таку асамблею покликати до життя.

КАРПАТСЬКИЙ ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ КЛЮБ в НЮ ЙОРКУ

влаштовує з доручення

УКРАЇНСЬКОЇ СПОРТОВОЇ ЦЕНТРАЛІ АМЕРИКИ і КАНАДИ

ТЕНІСОВІ та ПЛАВАЦЬКІ ЗМАГАННЯ на СОЮЗІВЦІ

в днях від 30-го серпня до 2-го вересня 1996 року

(LABOR DAY WEEKEND)

ТЕНІСОВІ ЗМАГАННЯ

ЗА ІНДИВІДУАЛЬНІ ПЕРШОСТІ УКРАЇНСЬКОЇ СПОРТОВОЇ ЦЕНТРАЛІ АМЕРИКИ і КАНАДИ на РІК 1996

і за чаші

УНСоюзу, Союзівки, „Свободи", (в тому пропам'ятна чаша інж. Б. Рака, д-ра В. Гука, Я. Рубля і д-ра П. Харука), „Українського Тижневика", Марії Душник і Константина Беня.

та грошові нагороди в поодинокій грі:

ЖІНОК і ЖІНОК (35 р. і вище), ЧОЛОВІКІВ, мол. СЕНЬЙОРІВ (35-44), СЕНЬЙОРІВ (45 і 55), ЮНАЧОК, ЮНАКІВ (18, 16, 14, 12 і нижче р.).

Зголошення до змагань враз із вписовим по $15.00 приймає:

MR. GEORGE SAWCHAK
7828 Frontenac, Philadelphia, Pa. 19111

до 26-го серпня 1996 р. Зголошення одержані після 26-го серпня не будуть взяті до уваги турніровою комісією.

ТУРНІРОВА КОМІСІЯ:

Ю. Савчак. Р. Ракочий, ст., З. Снилик, Ю. Попель, Ю. Грабець.

ПОРЯДОК ЗМАГАНЬ:

П'ЯТНИЦЯ, 30-го серпня — год. 1-ша по пол. на Союзівці: елімінаційна рунда чоловіків. Змагуни, які мусять змагатися в цій рунді одержать окремі повідомлення від проводу турніру **до вівтірка 27-го серпня**.

СУБОТА, 31-го серпня — год. 8:30 ранку на Союзівці: зголошення всіх змагунів і змагунок до Турнірової комісії і початок змагань. В цей час учасники турніру отримають інформації про час і місце своїх перших змагань і розподіл дальших змагань в поодиноких групах. В разі дощу, всі учасники турніру мусять прибути до головного будинку Союзівки, де отримають інформації про час і місце змагань.

З уваги на короткий час турніру та велике число учасників, змагуни можуть голоситись тільки до одної конкуренції, яку зазначать точно на реєстраційнім листку.

У змаганнях можуть брати участь змагуни (-ки) яких Т-ва є членами УСЦАК

РЕЄСТРАЦІЙНИЙ ЛИСТОК — ДЛЯ ТЕНІСУ ТІЛЬКИ

Просимо витяти та вислати разом з оплатою $15.00
(Зголошення без вписового не приймається)

1. Ім'я і прізвище ....
2. Адреса (по-англійськи) ....
3. Телефон ....
4. Дата народження ....
5. Конкуренція та група в якій змагун хоче брати участь ....
6. Клюбова приналежність ....

Чеки виставляти на: K.L.K. American Ukrainian Sports Club

ПЛАВАЦЬКІ ЗМАГАННЯ

Субота, 31-го серпня о год. 10:30 вранці
Вправи — год. 9-та вранці
за ІНДИВІДУАЛЬНІ ПЕРШЕНСТВА УСЦАК та ТРОФЕЇ і НАГОРОДИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ у слідуючих конкуренціях для дівчат і хлопців:

Хлопці/Мужчини — **Дівчата/Жінки**

ІНДИВІДУАЛЬНІ

Число конкур.	Вік		Вік	Число конкур.
1	13/14	100 м. змінний	13/14	2
3	15 і вище	100 м змінний	15 і вище	4
5	10 і нижче	25 м. довільний	10 і нижче	6
7	11/12	25 м. довільний	10/12	8
9	13/14	50 м. довільний	13/14	10
11	15 і вище	50 м. довільний	15 і вище	12
13	10 і нижче	50 м. довільний	10 і нижче	14
15	11/12	50 м. довільний	11/12	16
17	13/14	50 м. горілиць	13/14	18
19	15 і вище	50 м. горілиць	15 і вище	20
21	10 і нижче	25 м. горілиць	10 і нижче	22
23	11/12	25 м. горілиць	11/12	24
25	13/14	50 м. грудний	13/14	26
27	15 і вище	50 м. грудний	15 і вище	28
29	10 і нижче	25 м. грудний	10 і нижче	30
31	11/12	25 м. грудний	11/12	32
33	13/14	100 м. довільний	13/14	34
35	15 і вище	100 м. довільний	15 і вище	36
37	10 і нижче	25 м. метелик	10 і нижче	38
39	11/12	25 м. метелик	11/12	40
41	13/14	50 м. метелик	13/14	42
43	15 і вище	50 м. метелик	15 і вище	44
		ГІНЦІ		
45	10 і нижче	4x25 м. довільний	10 і нижче	46
47	11/12	4x25 м. довільний	11/12	48
49	13/14	4x50 м. довільний	13/14	50
51	15 і вище	4x50 м. змінний	15 і вище	52

Змагуни (-ки) можуть брати участь в трьох індивідуальних конкуренціях і один раз в гінцях. Гінці будуть устійнені клюбовими тренерами або представниками.

РЕЧЕНЕЦЬ ЗГОЛОШЕННЯ **до 15-го серпня 1996 року** на руки Марійки Бокало, провідника змагань. Реєстрації над басейном НЕ ВІДБУДЕТЬСЯ. Вписове виносить 5 дол. від змагуна (-ки)

КАРТА ЗГОЛОШЕННЯ

....
Ім'я, прізвище: (по-англійськи)
....
(по-українськи)
....
Адреса
.... Зіп Ковд ....
Телефон: (..........) .... Вік ....
Хлопець .... Дівчина ....
....
Клюб/Молодеча організація
Конкуренція .... Час ....
Конкуренція .... Час ....
Конкуренція .... Час ....
....

Просимо вислати карту зголошення разом з вписовим (чек виписаний на „Ukrainian Sports Federation")

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ", ПЛАСТ, НЕПРИНАЛЕЖНІ і КЛК
Maria Bokalo, 742 Linden Avenue, Rahway, N.J. 07065
(908) 382-2223

„ТРИЗУБ"
Taras Midzak, 1135 Mill Creek Road, Southampton, PA 18966
(215) 322-7581

СПІЛКА УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ
Olena Halkowycz, 94 Fycke Lane, Teaneck, N.J. 07666
(201) 692-1471